

Anekant Education Society's

Tuljaram Chaturchand College, Baramati

(Autonomous)

DEPARTMENT OF MARATHI

(Faculty of Arts)

Syllabus

**T.Y.B.A. Marathi (2019 Pattern)
SEM V**

Anekant Education Society's

**TULJARAM CHATURCHAND COLLEGE
OF ARTS, SCIENCE & COMMERCE, BARAMATI**

Program Outcomes (POs) for B.A Programme

PO1: Research-Related Skills: Seeks opportunity for research and higher academic achievements in the chosen field and allied subjects and is aware about research ethics, intellectual property rights and issues of plagiarism. Demonstrate a sense of inquiry and capability for asking relevant/appropriate questions; ability to plan, execute and report the results of an research project be it in field or otherwise under supervision.

PO2: Effective Citizenship and Ethics: Demonstrate empathetic social concern and Equity centred national development; ability to act with an informed awareness of moral and ethical issues and commit to professional ethics and responsibility.

PO3: Social competence: Express oneself clearly and precisely to build good interpersonal relationships in personal and professional life. Make effective use of linguistic competencies to express themselves effectively in real and virtual media. Demonstrate multicultural sensitivity in group settings.

PO4: Disciplinary Knowledge: Demonstrate a blend of conventional discipline knowledge and its applications to the modern world. Execute strong theoretical and practical understanding generated from the chosen programme.

PO5: Personal and professional competence: Equip with strong work attitudes and professional skills that will enable them to work independently as well as Collaboratively in a team environment.

PO6: Self-directed and Life-long learning: Acquire the ability to engage in independent and life-long learning in the broadest context of socio-technological change.

PO7: Environment and Sustainability: Understand the impact of the scientific solutions in societal and environmental contexts and demonstrate the knowledge of, and need for sustainable development.

PO8: Critical Thinking and Problem solving: Exhibit the skill of critical thinking and use higher order cognitive skills to approach problems situated in their social environment, propose feasible solutions and help in its implementation.

Programme Specific Outcomes (PSOs)

- PSO1.** मराठी भाषा आणि वाङ्मयाविषयीचे प्रगत ज्ञान होईल.
- PSO2.** विविध माध्यमांमध्ये भाषा अभ्यास व उपयोजनाच्या संधी विकसित होतील. तसेच समकालीन वाङ्मयीन प्रवाहांचे व्यवस्थित आकलन होईल.
- PSO3.** वाङ्मयीन व सामाजिक प्रश्नांसंबंधी विचार करण्याची जाण वाढीस लागेल.
- PSO4.** साहित्याच्या लक्षणांबाबत विचारांची आणि वाङ्मयीन मूल्यमापनाच्या दृष्टीची समज विकसित होईल.
- PSO5.** साहित्याभ्यासाच्या संदर्भात प्रस्तुत- अप्रस्तुतेची जाण निर्माण करण्यास मदत होईल.
- PSO6.** विद्यार्थ्यांची चिकित्सक अभ्यासाची क्षमता विकसित होईल.
- PSO7.** विशिष्ट कालखंडातील साहित्याच्या अभ्यासाच्या व्याप्ती बद्दल विद्यार्थ्यांची जाण वाढीस लागण्यास मदत होईल.
- PSO8.** साहित्यकृतीच्या, साहित्यप्रकारांच्या, तौलनिक अभ्यासाची दिशा, व्याप्ती व मर्यादा याबाबतीत समज निर्माण होण्यास मदत होईल.
- PSO9.** साहित्याविषयीची प्राचीन, मध्ययुगीन, आधुनिक, भारतीय व पाश्चात्य विचारांबाबत समज वाढविण्यास मदत होईल.
- PSO10.** साहित्याच्या अभ्यासातून विद्यार्थ्यांच्या सूक्ष्म, विश्लेषक व चिकित्सक अभ्यास करण्याच्या क्षमतेमध्ये वाढ होईल.
- PSO11.** भाषेचे विविध व्यवहार आणि साहित्याच्या संदर्भातील भाषा व्यवहार याविषयीची आकलनाची क्षमता विकसित होईल.
- PSO12.** विद्यार्थ्यांची भाषिक अभिव्यक्ती सुधारण्यास तसेच पर्यायाने समाजाची भाषिक अभिवृद्धी विकसित होण्याची प्रक्रिया सुरू होईल.
- PSO13.** लेखन- संपादन, लेखन- विद्या, भाषांतर, रूपांतर, अनुवाद, वक्तृत्व कला, नाट्यकला, या अभिव्यक्तीच्या आविष्कार प्रकार व प्रक्रियांविषयी तसेच त्यासंबंधीची माहिती होईल.
- PSO14.** लेखकाच्या समग्र लेखक म्हणून अभ्यासाची जाण विकसित होईल तसेच विविध साहित्य प्रवाहांची माहिती होईल व अशा अभ्यासाच्या आकलनक्षमतेत वाढ होईल.
- PSO15.** समीक्षा आणि उपयोजित समीक्षा याविषयी योग्य समीक्षादृष्टी तयार होण्यास मदत होईल तसेच समीक्षा करण्याची क्षमता विकसित होईल.
- PSO16.** विद्यार्थ्यांची संशोधक वृत्ती व संशोधन करण्याची क्षमता विकसित होईल.
- PSO17.** एक जबाबदार नागरिक या दृष्टीने नैतिक व सामाजिक मूल्ये, साहित्य व सांस्कृतिक मूल्ये, राष्ट्रीय मूल्यांचे संवर्धन पर्यावरण संरक्षण व संवर्धन, समाजभान याविषयीची विद्यार्थ्यांची जाणीव विकसित होईल.

**Anekant Education Society's
Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce,
Baramati**

Autonomous

Academic Year 2021-2022

Course Structure For T.Y.B. A. MARATHI GEN PAPER MARATHI

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
V	MARGEN3501	आधुनिक मराठी साहित्य प्रकारांचा अभ्यास	3

SYLLABUS (CBCS) FOR T.Y.B. A. MARATHI (w.e. from June, 2021)

Academic Year 2021-2022

Class : T.Y.B.A. (MARATHI GEN PAPER - Semester- V)

Paper Code: MARGEN3501

Paper : GEN- 3

Title of Paper : आधुनिक मराठी साहित्य प्रकारांचा अभ्यास

Credit : 3

No. of lectures: 48

A) Course Objectives:

1. आधुनिक मराठी साहित्यातील विविध वाङ्मय प्रकारांचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.
2. विद्यार्थ्यांची वाङ्मयीन अभिरुची विकसित करणे.
3. विद्यार्थ्यांची कलाकृतीचा आस्वाद घेण्याची क्षमता विकसित करणे.
4. नेमलेल्या साहित्यकृतींचा संदर्भात वाङ्मयीन चर्चा घडवून आणून त्या साहित्यकृतीच्या माध्यमातून तो साहित्यप्रकार समजावून घेणे.
5. मराठीतील प्रमुख साहित्यप्रकारांचा विद्यार्थ्यांना परिचय करून देणे.
6. 'ललित गद्य' व 'प्रवासवर्णन' या वाङ्मय प्रकाराचे तात्त्विक विवेचन अभ्यासणे.
7. साहित्यप्रकारांचा तुलनात्मक विचार करता येईल.

B) Course Outcome:

1. आधुनिक मराठी साहित्यातील विविध वाङ्मय प्रकारांचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.
2. विद्यार्थ्यांची वाङ्मयीन अभिरुची विकसित झाल्याने साहित्यकृतीच्या गुणात्मक मूल्यांची जाणीव होईल.
3. विविध साहित्य प्रकारांच्या माध्यमभिन्नतेचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.
4. साहित्यप्रकारांचे पायाभूत मूलभूत करार विद्यार्थ्यांना माहिती होतील.
5. मराठीतील प्रमुख साहित्यप्रकार विद्यार्थ्यांना ज्ञात होतील.
6. 'ललित गद्य' व 'प्रवासवर्णन' या दोन साहित्यप्रकारांचे तात्त्विक अध्ययन विद्यार्थ्यांना करता येईल.
7. विद्यार्थ्यांची साहित्यप्रकारांचा तौलनिक अभ्यास करण्याची क्षमता विकसित होईल.

TOPIC / CONTENTS :

घटक १: ग्रंथ परीक्षण

(एकूण 12 तास)

ग्रंथ परीक्षण: स्वरूप, परंपरा आणि विकास

विविध वाङ्मय प्रकारांचे ग्रंथ परीक्षण

घटक २ : 'ललितगद्य' : तात्त्विक विवेचन

(एकूण 12 तास)

मराठीतील निबंध, लघुनिबंध, चरित्र गद्य, स्वरूप , परंपरा आणि विकास

घटक ३: नेमलेली साहित्यकृती

(एकूण 24 तास)

'उद्याच्या सुंदर दिवसांसाठी' लेखक : डॉ. नागनाथ कोत्तापल्ले

संदर्भसूची :

१. 'लघुनिबंध ते मुक्त गद्य', - वि.रा. चौगुले, मजिस्टीक प्रकाशन, मुंबई
२. 'ललित गद्याचे तात्त्विक स्वरूप आणि मराठी लघुनिबंधाचा इतिहास', - आनंद यादव, मेहता प्रकाशन, पुणे.
३. 'उद्याच्या सुंदर दिवसांसाठी' - डॉ. नागनाथ कोत्तापल्ले, सायन पब्लिकेशन पुणे.

*****

Choice Based Credit System Syllabus (2019 Pattern)
(As Per NEP 2019)

Mapping of Program Outcomes with Course Outcomes

Class: TYBA (Sem V)

Subject: Marathi

Course: Theory

Course Code: MARGEN3501

Title of Course : आधुनिक मराठी साहित्य प्रकारांचा अभ्यास

Weightage: 1= weak or low relation, 2= moderate or partial relation, 3= strong or direct relation

Course Outcomes	Programme Outcomes (POs)							
	PO 1	PO 2	PO 3	PO 4	PO 5	PO 6	PO 7	PO 8
CO 1	2	1	2	1	1	1	1	2
CO 2	1	3	1	1	2	1	3	2
CO 3	1	1	1	2	1	1	2	1
CO 4	1	1	1	1	1	2	1	1
CO 5	2	1	2	1	2	1	1	2
CO 6	1	2	2	1	3	1	1	1
CO 7	2	2	1	2	1	2	2	3
CO 8	1	1	1	1	2	1	2	1

Justification for the mapping

PO 1: Research-Related Skills:

CO1: ललित साहित्य प्रकारात साहित्याचा सूक्ष्म पातळीवर अभ्यास करण्याची संशोधनात्मक क्षमता विकसित होईल.

PO 2: Effective Citizenship and Ethics:

CO2: 'उद्याच्या सुंदर दिवसासाठी' हा ललितलेख मुळातच विद्यार्थ्यांना उद्याचा भारत देश व समाज कसा असावा व त्यासाठी कोण कोणत्या अनैतिक गोष्टींचा त्याग केला पाहिजे याची जाणीव करून देतो.

PO3: Social competence and communication skills:

CO6: ललित साहित्याच्या अभ्यासाने विद्यार्थी आपले जीवनानुभव ललित्याच्या भाषेचा वापर करून व्यक्त करण्याचे कौशल्य आत्मसात करतील.

PO 4: Disciplinary Knowledge:

CO 3: निकोप समाजरचना करण्यासाठी मूल्यशिक्षणाची नितांत गरज असते या ललित लेखामधून विद्यार्थी मूल्यशिक्षणाचे धडे घेऊन जीवन कसे जगावे याची कला शिकेल.

PO 5: Personal and professional competence:

CO6 : जीवन जगताना व्यावहारिक ज्ञान मिळवणेही तितकेच महत्त्वाचे असते केवळ पुस्तकी ज्ञान उपयोगी पडत नाही याची जाणिव विद्यार्थ्यांना झाल्याने ते व्यावहारिक दृष्टीकोन बाळगतील.

PO 6: Self-directed and Life-long learning:

CO4: परीक्षण करण्याची कला आत्मसाद झाल्यामुळे स्वजीवनातील समस्या सोडविण्यात प्राविण्य मिळवतील.

PO 7: Environment and Sustainability:

CO2 :विद्यार्थ्यांना ललित लेखामधून पर्यावरण सौरक्षण काळाची गरज आहे याचे ज्ञान झाल्याने पर्यावरणाचा समतोल साधण्यासाठी वृक्षारोपण करतील.

PO8: Critical Thinking and Problem solving:

CO7 : विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्यप्रकाराचा तौलनिक अभ्यास करण्याची क्षमता विकसित झाल्यामुळे जटिल विचारप्रक्रिया करण्यात सक्षम होतील व त्याद्वारे जीवनातील विविध समस्या सोडवतील.

*****

**Anekant Education Society's
Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce,
Baramati**

Autonomous

Academic Year 2021-2022

Course Structure For T.Y.B. A. MARATHI SPL PAPER 3 MARATHI

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
V	MARSPL3502	साहित्यविचार	3

SYLLABUS (CBCS) FOR T.Y.B. A. MARATHI (w.e. from June, 2021)

Academic Year 2021-2022

Class : T.Y.B.A. (MARATHI SPL PAPER 3 - Semester- V)

Paper Code: MARSPL3502

Paper : SPL- 3

Credit : 3

Title of Paper : साहित्यविचार

No. of lectures: 48

A) Course Objectives:

1. साहित्याचे स्वरूप समजून घेणे .
2. साहित्याच्या प्रयोजनाचा परिचय करून घेणे .
3. भारतीय साहित्यविचार, स्वरूप संकल्पनाचे आकलन करून घेणे .
4. साहित्यनिर्मितीची प्रक्रिया समजावून घेणे .
5. साहित्याची भाषा, तिचे वेगळेपण लक्षात घेणे .
6. साहित्याची आस्वाद प्रक्रिया समजून घेणे .
7. साहित्यिक अभिरुचीचे स्वरूप समजून घेणे .

B) Course Outcome:

1. शास्त्रीय दृष्टिकोनातून साहित्याचा अभ्यास करता येईल.
2. साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया व आस्वाद प्रक्रियेचे स्वरूप लक्षात येईल.
3. साहित्य व समाज यांचा परस्पर संबंध लक्षात येईल.
4. पाश्चात्य मीमांसक व भारतीय मीमांसकांच्या साहित्यविषयक संकल्पना समजतील.
5. साहित्याच्या आकलन क्षमतेत वाढ होईल.
6. साहित्याचे विविधांगी स्वरूप, प्रवृत्ती व प्रवाह यांचे आकलन होईल.
7. साहित्याकडे पाहण्याची नवी दृष्टी विकसित होईल.

TOPIC / CONTENTS :

प्रकरण १ - साहित्याचे स्वरूप

(एकूण १२ तास)

- अ) संस्कृत भारतीय काव्यमीमांसकांचा साहित्यविचार (अलंकार, वक्रोक्ती, रीती, औचित्य, ध्वनी, रस)
- ब) पाश्चात्य काव्यमीमांसकांचा साहित्यविचार (अनुकृतिवादी, भावनाविकारवादी, रूपवादी)
- क) शास्त्रीय साहित्य आणि ललित साहित्य भेद
1. साहित्याचे शब्दस्वरूप
  2. साहित्यातून व्यक्त होणारे अनुभवाची वैशिष्ट्ये
  3. वास्तव व कल्पित यांचा संबंध संवेदनात्मकता, भावनात्मकता, वैचारिकता, सेंद्रियत्व, सूचकता, विशिष्टता आणि विश्वात्मकता.

प्रकरण २ - साहित्याची प्रयोजने

(एकूण १२ तास)

- अ) प्रयोजन म्हणजे काय
प्रयोजन आणि परिणाम यातील भेद
- ब) साहित्याची प्रयोजने
- I) मम्मटाची प्रयोजने
  - II) पाश्चात्यांची प्रयोजने - इच्छापूर्ती- जिज्ञासापूर्ती-विरेचन -आत्माविष्कार - अनुभवाची समृद्धी- स्वंप्ररंजन - उद्धोधन- प्रचार- मनोरंजन- आनंद
- क) I) लेखक व वाचकांच्या दृष्टीने या प्रयोजनाचा विचार
II) कलावादी व जीवनवादी या दृष्टीने प्रयोजन विचार

प्रकरण ३ - साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया

(एकूण १२ तास)

- अ) साहित्याच्या निर्मितीचे स्वरूप
- I) साहित्याचे माध्यम
- ब) साहित्य निर्मितीच्या शक्ती -प्रतिभाशक्ती - कल्पनाशक्ती- स्फूर्ती -भावनात्मकता -प्रतिभा व्यापार -व स्वप्नव्यापार
- क) साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रियेचे स्वरूप व साहित्यिकाचे व्यक्तिमत्त्व - संवेदनक्षमता - शैशव वृत्ती - अनुभव समृद्धी- विद्वत्ता- लेखकाचा जीवनविषयक दृष्टिकोन- लेखकाचा साहित्यविषयक दृष्टिकोन

प्रकरण ४ - साहित्याची भाषा

(एकूण १२ तास)

- अ) व्यवहारभाषा, शास्त्रीय साहित्याची भाषा व साहित्याची भाषा यांच्यातील भेद
- ब) साहित्याच्या भाषेबद्दलचे विविध दृष्टिकोन, भाषेचे नादरूप, अलंकार, रूपक, प्रतिभा, प्रतीक, प्राक्कथा
- क) शैलीविचार -
- i) लेखन तशी शैली
  - ii) आशय तशी शैली
  - iii) साहित्यप्रकार तशी शैली

संदर्भ ग्रंथ –

- १) साहित्य व समाज - संपा. डॉ. विलास खोले
- २) साहित्य व सामाजिक संदर्भ - डॉ. अंजली सोमण
- ३) कविता आणि प्रतिभा - सुधीर रसाळ
- ४) सृजनात्मक भूषणे - डॉ. आनंद पाटील
- ५) काव्याची भूषणे - प्रा. म. वा. धोंड
- ६) साहित्यशास्त्र स्वरूप व समस्या - डॉ. वसंत पाटणकर
- ७) आधुनिक मराठी साहित्य व सामाजिकता - संपा. डॉ. विद्या गौरी टिळक, डॉ. मृणालिनी शहा
- ८) साहित्य मीमांसा व समाजदर्शन - डॉ. स.रा. गाडगीळ
- ९) भारतीय साहित्य विचार - ग.त्र्य. देशपांडे
- १०) भारतीय साहित्य विचार - डॉ. लीला गोविलकर
- ११) साहित्य विचार - डॉ. च.वि. जोशी, डॉ. वेदश्री थिगळे
- १२) पाश्चात्य साहित्य विचार - बालशंकर देशपांडे
- १३) साहित्य स्वरूप आणि समीक्षा - वा.ल. कुलकर्णी
- १४) साहित्य विचार - भालचंद्र खांडेकर
- १५) भारतीय साहित्यविचार - डॉ. तुषार चांदवडकर
- १६) साहित्याचे तत्वज्ञान - वि.ना. ढवळे
- १७) साहित्याची भाषा - डॉ. भालचंद्र नेमाडे
- १८) भाषा आणि जीवन - संपा. आनंद काटीकर

*****

Choice Based Credit System Syllabus (2019 Pattern)

(As Per NEP 2019)

Mapping of Program Outcomes with Course Outcomes

Class: TYBA (Sem V)

Subject: MARATHI

Course: Theory

Course Code: MARSPL3502

Title of Course : साहित्यविचार

Weightage: 1= weak or low relation, 2= moderate or partial relation, 3= strong or direct relation

Course Outcomes	Programme Outcomes (POs)							
	PO 1	PO 2	PO 3	PO 4	PO 5	PO 6	PO 7	PO 8
CO 1	3	1	1	1	1	2	1	1
CO 2	1	3	1	1	2	2	1	1
CO 3	2	1	3	1	1	1	1	1
CO 4	1	2	3	1	1	1	1	1
CO 5	1	2	2	3	1	1	1	2
CO 6	2	1	1	1	1	3	1	3
CO 7	1	1	1	2	2	2	2	1
CO 8	1	1	2	2	2	1	1	2

Justification for the mapping

PO1: Research Related Skill

CO1: विविध साहित्य प्रकारांचा आस्वाद घेण्याची क्षमता वाढीस लागेल व आस्वादन कौशल्ये विकसित होईल. साहित्य संशोधची रुची वाढेल.

PO2: Effective Citizenship and Ethics

CO2 : साहित्याच्या अभ्यासाने विद्यार्थी जीवनात जीवन मूल्यांचे संस्कार होतील व जबाबदार नागरिकत्वाची जाणीव निर्माण होईल.

PO3: Social Competence and communication skills:

CO3: लेखक, वाचक, रसिक यांच्यातील सामाजिक जाणीवेचा प्रत्यय येईल आणि परस्परातील संबंध, संवाद कौशल्ये विकसित होतील.

CO4 : साहित्याच्या व भाषेच्या अभ्यासाने परिणामकारक संवाद कौशल्ये निर्माण होईल. विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास वाढीस लागेल.

PO4: Disciplinary Knowledge

CO5: साहित्य प्रकारांच्या सिद्धांता बदलच्या संकल्पना साहित्य भाषेच्या माध्यमांमधील भिन्नता, लेखकांच्या अनुभव घटकांचे व्यवस्थापन यातील सेद्रियत्व व साहित्यातील सौंदर्याची संकल्पना समजण्यास मदत होईल.

PO5: Personal and professional competence:

CO2: साहित्य आणि समाजाचा परस्पर संबंध समजल्यामुळे व्यवसायातील समाजाचे स्थान लक्षात येईल.

PO6: Self- directed and life –long learning

CO6 : विद्यार्थी साहित्य आणि समाजाच्या सहसंबंधाचे आकलन करू लागेल. त्यातून स्वजाणीव विकसित होईल.

PO7: Environment and Sustainability:

CO7: वाङ्मयीन सामाजिक, सांस्कृतिक व आर्थिक, पर्यावरणाचा एक स्वतंत्र अभिरुची विकसित होण्यास मदत होईल. त्यातून पर्यावरण विषयक सजग जाणीव वाढीस लागेल.

PO8: Critical Thinking and Problem solving:

CO6 : विद्यार्थी साहित्य आणि समाजाच्या सहसंबंधाचे आकलन करू लागेल. त्यातून स्वजाणीव विकसित होईल. साहित्याच्या अभ्यासाने समाजाकडे पाहण्याची एक व्यापक दृष्टी विकसित होईल.

*****

**Anekant Education Society's
Tuljaram Chaturchand College of Arts, Science and Commerce,
Baramati**

Autonomous

Academic Year 2021-2022

Course Structure For T.Y.B. A. MARATHI SPL PAPER 4 MARATHI

Semester	Paper Code	Title of Paper	No. of Credits
V	MARSPL3503	मराठीचा भाषिक अभ्यास: ऐतिहासिक	3

SYLLABUS (CBCS) FOR T.Y.B. A. MARATHI (w.e. from June, 2021)

Academic Year 2021-2022

Class : T.Y.B.A. (MARATHI SPL PAPER 4 - Semester- V)

Paper Code: MARSPL3503

Paper : SPL- 4

Title of Paper : मराठीचा भाषिक अभ्यास: ऐतिहासिक

Credit : 3

No. of lectures: 48

A) Course Objectives:

1. भाषेचे स्वरूप, कार्य, भाषेच्या अभ्यासाचे महत्त्व जाणून घेणे.
2. भाषेच्या अभ्यासाची अंगे जाणून घेणे.
3. भाषाभ्यासाच्या पद्धती, वेगळेपण आणि महत्त्व जाणून घेणे.
4. स्वननिर्मिती प्रक्रिया समजावून घेणे.
5. स्वनिम संकल्पना व मराठीच्या स्वनिम व्यवस्थेची माहिती घेणे.
6. ऐतिहासिक भाषाभ्यास पद्धतीचे स्वरूप व महत्त्व लक्षात घेणे.
7. भाषा कुलाची संकल्पना जाणून घेऊन मराठीच्या उत्पत्तीचा आढावा घेणे.

A) Course Outcome:

1. भाषाविज्ञानातील वाक्यविन्यास आणि अर्थविन्यास संकल्पनेचा परिचय होईल.
2. स्वन विज्ञान, स्वन निर्मिती विद्यार्थ्यांच्या लक्षात येईल.
3. भाषाकुलाची संकल्पना विद्यार्थ्यांना समजेल.
4. वांगेद्रियाची रचना व कार्य समजेल.
5. स्वनिम संकल्पना व मराठीची स्वनिम व्यवस्था याविषयी माहिती होईल.
6. रुपिम संकल्पना आणि मराठीच्या रुपिम व्यवस्थेची माहिती होईल.
7. मराठी भाषेची उत्पत्ती व विकास याचे आकलन होईल.

TOPIC / CONTENTS-

प्रकरण १ - भाषेचे स्वरूप,

(एकूण १२ तास)

1. मानवेतर जीवनातील संदेशन,
2. भाषेची लक्षणे, भाषेच्या अभ्यासाची अंगे,
3. भाषा अभ्यास पद्धती - वर्णनात्मक भाषाभ्यास,
4. ऐतिहासिक भाषाभ्यास,
5. तौलनिक भाषाभ्यास,
6. समाज भाषाविज्ञान

प्रकरण २ - ऐतिहासिक भाषाभ्यास पद्धती,

(एकूण १२ तास)

1. सर विल्यम जोन्स यांचा सिद्धांत,
2. ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाचे स्वरूप,
3. भाषा कुलाची संकल्पना,
4. जगातील प्रमुख भाषाकुळे
5. इंडो युरोपियन भाषा कुळ

प्रकरण ३ - आर्य भाषा व मराठी भाषा,

(एकूण १२ तास)

1. हॉर्नले यांचा अंतरवर्तुळ बहिरवर्तुळ सिद्धांत,
2. सुनीतीकुमार चतर्जी यांचे मत,
3. वैद्य-गुणे वाद,
4. अर्थ परिवर्तन आणि समाज परिवर्तन

प्रकरण ४ - मराठी भाषेची उत्पत्ती

(एकूण १२ तास)

1. मराठी भाषेची उत्पत्ती संबंधी साधने,
2. मराठी भाषेची उत्पत्ती संबंधी विविध सिद्धांत,
3. मराठीचे कालिक भेद याचा थोडक्यात परिचय

संदर्भग्रंथ -

१. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान स्वरूप आणि पद्धती - संपा. डॉ. काळे, डॉ. सोमण
२. भाषाविज्ञान परिचय : डॉ. मालशे, डॉ. सोमण
३. वर्णनात्मक भाषाविज्ञान - डॉ. लीला गोविलकर
४. मराठीचे वर्णनात्मक भाषाविज्ञान- डॉ. महेंद्र कदम
५. मराठीचा भाषिक अभ्यास - डॉ. मु. श्री. कानडे
६. सुलभ भाषाविज्ञान : डॉ. द. दि. पुंडे
७. सामाजिक भाषाविज्ञान - संपा. जयश्री पाटणकर
८. ऐतिहासिक भाषाशास्त्र - र.रा. गोसावी
९. भाषाविज्ञान वर्णनात्मक व ऐतिहासिक - संपा. डॉ. मालशे, इनामदार, सोमण

*****

Choice Based Credit System Syllabus (2019 Pattern)

(As Per NEP 2019)

Mapping of Program Outcomes with Course Outcomes

Class: T.Y.B.A. SPL 4 (SEM V)

Subject: MARATHI

Course: Theory

Course Code: MARSPL3503

Title of Course : मराठीचा भाषिक अभ्यास: ऐतिहासिक

Weightage: 1= weak or low relation, 2= moderate or partial relation, 3= strong or direct relation

Course Outcomes	Programme Outcomes (POs)							
	PO 1	PO 2	PO 3	PO 4	PO 5	PO 6	PO 7	PO 8
CO 1	2	2	1	3	1	1	2	1
CO 2	3	2	1	2	1	2	2	1
CO 3	1	2	3	2	2	1	2	2
CO 4	1	1	1	2	2	3	2	2
CO 5	2	3	2	2	1	1	1	2
CO 6	1	1	2	1	2	2	2	1
CO 7	2	1	2	1	1	2	3	3
CO 8	1	1	1	2	1	1	1	1

Justification for the mapping

PO1: Research Related Skill

CO2 : स्वन विज्ञान आणि स्वन निर्मिती या संज्ञा लक्षात घेऊन अभ्यास केल्यास विद्यार्थ्यांची मुलभूत संशोधनात्मक दृष्टी विकसित होईल.

PO2: Effective Citizenship and Ethics:

CO5 : मराठीच्या स्वन, स्वनिम, स्वनांतर संकल्पनेमुळे भाषा निर्मिती प्रक्रिया व भाषेला अर्थ कधी प्राप्त होतो व तसेच विविध भाषांचा अभ्यास लक्षात येतो.

PO3: Social competence:

CO3: भाषाकुलाची संकल्पना सामाजिक, सांस्कृतिक, आणि बौद्धिक परिप्रेक्ष्यातून विद्यार्थ्यांना त्याचे महत्त्व समजेल व विद्यार्थ्यांना साहित्यिक, सांस्कृतिक, सामाजिक वातावरणासह सक्षम बनवेल.

PO4: Disciplinary Knowledge:

CO1: भाषाविज्ञान म्हणजेच भाषेचे अध्ययन करणारी विज्ञान शाखा आहे. इथे वाक्याविन्यास आणि अर्थविन्यास या संकल्पनेचा परिचय होईल.

PO5: Personal and professional competence:

CO6: रुपिम म्हणजे उच्चारणातील सर्वात लहान असे भाषिक रूप असते. अर्थाच्या दृष्टीने वाक्याचे विभाजन होऊ शकत नाही हे विद्यार्थ्यांना समजेल व रुपिम गटवाचक किंवा समूह वाचक संज्ञा असल्याचे समजून येईल.

PO6: Self-directed and Life-long learning:

CO4 : मानवी वागेंद्रियाच्या रचनेमुळे भाषानिर्मिती कशी होते हे समजेल आणि मानवी मुखातील स्वरयंत्र, अलिजिह्वा, नासिक्यारंजन, कंठताळू इत्यादी प्रत्येक अवयवाची माहिती होईल.

PO7: Environment and Sustainability:

CO7: मराठी भाषेची उत्पत्ती कधी झाली व भाषेचे कुल, निर्मिती प्रक्रिया कशी झाली ते समजून येईल, व मराठी भाषा उपबोली प्रदेशानुसार ती कशी बोलली जाते याचा अभ्यास होऊन मराठी भाषेचे योगदान समजेल.

PO8: Critical Thinking and Problem solving:

CO7: मराठी भाषेची उत्पत्ती कधी झाली व भाषेचे कुल, निर्मिती प्रक्रिया कशी झाली ते समजून येईल, व मराठी भाषा उपबोली प्रदेशानुसार कळेल आणि मराठी भाषेचे योगदान समजेल.

*****